

Nr 496

Av herr Svensson i Kungälv m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 76, med förslag till förordning om handel med preventivmedel.

I anslutning till den av inrikesministern framlagda propositionen nr 76 i år vill vi inledningsvis framhålla att handeln med preventivmedel är av sådan art, att den bör regleras i särskild lag. Så har också skett sedan lång tid tillbaka. Den nu aktuella propositionen innebär att man utvidgar denna handel till automathandel utomhus vid i huvudsak nattpolikliniker, apotek och sjukvårdsaffärer. Med tanke på att en alltför långt gående restriktivitet framkallar olaga handel av icke önskvärd art vill vi icke motsätta oss detta förslag.

Emellertid har vi på några punkter vissa erinringar att göra.

Apoteken är sedan 1946 skyldiga att föra vissa slag av preventivmedel. Med hänsyn till att vissa innehavare finner sådan handel strida mot deras uppfattning och samvete finner vi skäl tala för att dispensmöjligheter lämnas apoteksinnehavare.

Propositionen föreslår att automathandel med preventivmedel i vissa fall skall få bedrivas även annorstädes än vad ovan anförts. Tillstånd skall i allmänhet givas av polismyndigheten, varvid man förutsätter att barnavårdsnämnden på orten beredes tillfälle att yttra sig. Propositionen undantar järnvägs stationsområde, tunnelbanestationer, teatrar, biografier och idrottsanläggningar men lämnar vissa möjligheter för tillstånd å bekvämlighetsinrättningar vid dansrestauranger, folkparksanläggningar och andra nöjesetablissemang samt vid övriga bevakade toalettanläggningar. Avgörande vid bedömningen samt bl. a. vara avstånd till annat automatförsäljningsställe.

Vi delar den tveksamhet som utredningsmannen, experterna, de flesta remissinstanser och inrikesministern hyst för denna automathandel.

Vad först angår toaletterna anser vi att det ur flera synpunkter är olämpligt att förlägga handeln med preventivmedel till dessa inrättningar.

När det sedan gäller nöjesetablissemang kommer framför allt de barn- och ungdomsskyddande synpunkterna in i bilden. Nöjestillställningarna besöks i främsta rummet av ungdom i varierande åldrar. Vi ifrågasätter om det är lämpligt med försäljning av preventivmedel i dessa sammanhang. Med hänsyn därtill yrkar vi avslag på propositionen i denna del.

Till dessa synpunkter vill vi lägga ytterligare en, nämligen den att tillståndsgivningen kommer att bli beroende av den enskilda polismyndigheten.

Erfarenheten visar att tillståndsgivningen kan komma att variera från plats till annan beroende på polischefens personliga uppfattning.

Med hänsyn till vad som ovan anförts får vi därför föreslå,

att riksdagen måtte, med tillstyrkande av propositionen i övrigt, avslå att tillstånd får lämnas till försäljning av preventivmedel vid toalettanläggningar och nöjesetablissemang, samt

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om sådan ändring i kungörelsen den 18 oktober 1946 om tillhandahållande av preventivmedel å apoteksinrättning att, i den mån bärande skäl för samvetsbetänkligheter föreligger, vederbörande apoteksinnehavare måtte kunna erhålla dispens från skyldigheten att tillhandahålla preventivmedel.

Stockholm den 20 mars 1959

Evert Svensson
Kungälv

Harald Hallén

Edvin Gustafsson
i Bogla

Lisa Johansson

Åke Zetterberg
Stockholm
